

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 440/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti S., Nicosia – Cyprus, zastúpenej advokátom JUDr. P. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 8 C 31/2009-406 z 22. júna 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti S. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2012 doručená sťažnosť spoločnosti S. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „navrhovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 C 31/2009-406 z 22. júna 2012.

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom na začatie konania podaným okresnému súdu 19. januára 2009 domáhala „*proti odporcovi: S. náhrady škody vo výške 17.478.199,14 EUR s príslušenstvom spôsobenej pri výkone verejnej moci nezákonnými rozhodnutiami*“. Okresný súd napadnutým uznesením sp. zn. 8 C 31/2009 z 22. júna 2012 uložil sťažovateľke „*povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 873.909,96 EUR...*“ (po vykonanom dokazovaní aplikujúc ustanovenia „*§ 141a ods. 1..., ods. 2... a ods. 3... O. s. p.*“, pozn.).

3. Sťažovateľka namietala, že okresný súd predmetným rozhodnutím porušil jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keď jej „*povinnosť uložil... postupom podľa § 141a OSP*“, pričom „*... vôbec nevyhodnocoval otázku či u navrhovateľa sú alebo nie sú splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov... nijako sa nezaoberal majetkovými pomermi navrhovateľa... neposudzoval otázku existencie podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov pre účely aplikácie § 141a OSP... nezaoberal sa otázkou, či právne pomery navrhovateľa možno, alebo nemožno usporiadať v konkurznom konaní...*“.

4. Sťažovateľka navrhla („*žiadala*“), aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 8 C 31/2009 z 22. júna 2012, toto uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne žiadala o odloženie vykonateľnosti predmetného uznesenia.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podstatou námietok sťažovateľky sú právne závery okresného súdu pri posudzovaní splňania predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov (pre účely „§ 141a ods. 1 O. s. p.“), s ktorým sťažovateľka nesúhlasí (pozri bod 3).

7. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05)]. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

8. Sťažnosť ústavnému súdu možno podať len vtedy, keď boli pred jej podaním vyčerpané všetky prostriedky, ktoré zákon na ochranu práv poskytuje. Takým prostriedkom sa podľa ustanovenia § 53 zákona o ústavnom súde rozumie riadny opravný prostriedok, mimoriadny opravný prostriedok, výmúč návrh na obnovu konania a iný právny prostriedok, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd poskytuje.

9. V danom prípade je potrebné sťažnosť považovať za predčasnú, a teda neprípustnú, pretože smeruje proti rozhodnutiu okresného súdu procesnej povahy, ktoré nemá charakter rozhodnutia „konečného“. V okolnostiach danej veci by k eventuálnemu porušeniu sťažovateľom označených práv v materiálnom slova zmysle na základe jeho nosných dôvodov mohlo dôjsť napr. až v prípade, ak by označený porušovateľ (všeobecný súd) na základe nezloženia stanoveného preddavku na trovy konania zastavil konanie (§ 141a ods. 1 *in fine* zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien) a následne by prebehlo pre sťažovateľa neúspešné opravné konanie pred všeobecnými súdmi, v rámci ktorého by sťažovateľ namietal nosnými dôvodmi tejto sťažnosti. Konanie vo veci samej bude pokračovať na okresnom súde. Až po jeho ukončení a vydaní rozhodnutia okresným súdom, resp. krajským súdom vo veci samej (ako aj po prípadnom využití možnosti podať mimoriadne opravné prostriedky) bude mať sťažovateľka možnosť uplatniť ochranu svojich práv podaním sťažnosti ústavnému súdu.

10. Na základe uvedených skutočností ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože v danom štádiu súdneho prejednávania veci nie je daná jeho právomoc na prerokovanie veci (o ktorej bude ďalej konať okresný súd).

11. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky.

12. Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudca Milan Lalič.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2012

